1036

Na temelju članka 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), članka 193. stavak (1), članka 195. stavak (4) i (5) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), članka 3. stavak (2) točka c. alineja l), članka 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), članka 19. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj UP-1-50-4-23-2/26 od 3.3.2026. godine), po zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekt **"BOKŠIĆ" d.o.o., Čapljina**, Tasovčići bb, 88300 Čapljina, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu **"BOKŠIĆ" d.o.o., Čapljina**, Tasovčići bb, 88300 Čapljina, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON 87701** jedinstvenog identifikacijskog koda **MON-877Ø1-2** (kvantifikacija "Real-time PCR"), koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.

2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz točke 1. ovog rješenja.

3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovog rješenja, a u skladu s odredbama članka 52. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), podnositelj zahtjeva iz točke 1. ovog rješenja dužan je osigurati da:

a) na zapakiranom proizvodu na oznaci piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-877Ø1-2)";

b) se na nezapakiranom proizvodu ponuđenom krajnjem potrošaču oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-877Ø1-2)" stavi na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na pratećoj dokumentaciji (fakturi).

4. U skladu s odredbama članka 51. Zakona o genetski modificiranim organizmima, podnositelj zahtjeva iz točke 1. ovog rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obvezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama članka 52. Zakona o genetski modificiranim organizmima.

5. U skladu s odredbama članka 24. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje, podnositelj zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:

a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis "genetski modificirana soja (MON-877Ø1-2)", bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješci spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje;

b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis "proizveden od genetski modificirane soje (MON-877Ø1-2)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješci spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje.

6. U skladu s odredbama članka 24. stavak (2) Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje, zabranjeno je stavljati na tržište proizvode koji su predmet ovog rješenja ako navedeni podaci iz točke 5. ovog rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i na način da se ne mogu brisati na popratnom dokumentu, ili, ako je to primjenjivo, na pakiranju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.

7. U skladu s odredbama članka 54. Zakona o genetski modificiranim organizmima, podnositelj zahtjeva dužan je prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama popratnom dokumentacijom jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen izravnom korištenju za hranu za životinje ili za preradu; naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.

8. Podnositelj zahtjeva iz točke 1. ovog rješenja obvezan je voditi bazu podataka za period od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama članka 51. stavak (5) Zakona o genetski modificiranim organizmima.

9. Ovo rješenje važi pet godina od dana njegovog donošenja.

10. Podnositelj zahtjeva iz točke 1. ovog rješenja, obvezan je dostavljati preporučeno poštom Agenciji za sigurnost hrane

Bosne i Hercegovine, za tromjesečni period sljedeće podatke:

a) za svaku pošiljku količinu uvezene hrane za životinje s jasno naznačenom genetskom modifikacijom;
b) za svaku pošiljku kopiju zajedničkog veterinarskog ulaznog dokumenta (ZVUD) kao dokaz da je navedena hrana za životinje uvezena u Bosnu i Hercegovinu;
c) za svaku pošiljku kopiju certifikata koji je pratio uvezenu hranu za životinje, a koji je izdan od strane nadležnog tijela zemlje podrijetla, iz kojeg je vidljivo da hrana za životinje sadrži GMO;
d) za svaku pošiljku kopiju zapisnika veterinarskog inspektora pri istovaru hrane za životinje;
e) kopiju laboratorijske analize koja uključuje detekciju, identifikaciju i kvantifikaciju uzorka hrane za životinje za genetske modifikacije (GMO events) detektirane u GMO certifikatu koji prati pošiljku, a radi se jednom kvartalno u ovlaštenom i akreditiranom laboratoriju za detekciju GMO-a u skladu s Pravilnikom o postupku ocjenjivanja i ovlašćivanja laboratorija za ispitivanje, kontrolu i praćenje genetski modificiranih organizama i proizvoda koji se sastoje, sadrže ili potječu od genetski modificiranih organizama ("Službeni glasnik BiH", broj 73/17).

Rok za dostavu navedenih podataka je do 10. u tekućem mjesecu za prethodni tromjesečni period.

11. Ukoliko podnositelj zahtjeva iz točke 1. ovog rješenja ne dostavi podatke, na način i u roku kako je određeno u točki 10. ovog rješenja, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine će staviti ovo rješenje van snage.

12. Podnositelj zahtjeva iz točke 1. ovog rješenja upisuje se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.

13. Sve promjene koje nastanu u periodu važenja ovog rješenja, podnositelj zahtjeva iz točke 1. ovog rješenja obvezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

14. Za obnovu ovog rješenja potrebno je Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev u skladu s člankom 22. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.

15. Donošenje ovog rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i krivičnu odgovornost podnositelja zahtjeva po pitanju hrane za životinje koja je predmet ovog rješenja.

16. Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva **"BOKŠIĆ" d.o.o., Čapljina**, Tasovčići bb, 88300 Čapljina, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-23/26 od 28.1.2026. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na 26. sjednici ostvarilo uvid i ocjenu dostavljene dokumentacije te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s člankom 17a. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15). Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev dostavio primjerak uplatnice u iznosu od 30,00 KM o uplaćenoj naknadi za podnošenje zahtjeva u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje da je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam u skladu s važećim propisima Europske unije osnovan, te da je u skladu s člankom 17a. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje.

Vijeće za genetski modificirane organizme je u Mišljenju predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobravanju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije, subjektu **"BOKŠIĆ" d.o.o., Čapljina**, Tasovčići bb, 88300 Čapljina, Bosna i Hercegovina.

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine je nadležnim tijelima iz članka 3. stavak (1) Zakona o genetski modificiranim organizmima dostavila navedeno Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, i od istih je aktom broj 04-3-1-50-4-311-1/26 od 4.3.2026. godine zatražila mišljenje za donošenje ovog rješenja u skladu s člankom 3. stavak 2) točka c. alineja 1) Zakona o genetski modificiranim organizmima. Po navedenom zahtjevu očitovali su se: Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Posavske županije, akt broj 07-33-62-4/26 od 6.3.2026. godine; Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, akt broj 07-28-2-154-2/26 od 05.03.2026. godine; Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, Zapadnohercegovačke županije, akt broj 06-03-23-9-100-12/26 od 5.3.2026. godine; Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša Hercegovačko-neretvanske županije, akt broj 05-19-170/26 od 9.3.2026. godine; Ministarstvo prometa, veza i zaštite okoliša Posavske županije, akt broj 05-19-51/26 od 9.3.2026. godine; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Posavske županije, akt broj 08-20-56-6/26 od 13.3.2026. godine; Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, akt broj 03-3-27-33-20-2/26 od 12.3.2026. godine; Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjske županije, akt broj 08-45-471-1/26 od 13.3.2026. godine; Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite Zapadnohercegovačke županije, akt broj 08-1-37-52-1/26 od 12.3.2026. godine; Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske, akt broj 15.4.052-2132/26 od 25.3.2026. godine i Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojske županije, akt broj 11-02-1784-7/26 od 27.3.2026. godine.

Člankom 19. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji

se odnose na njihovu sljedivost i označavanje određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnositelju zahtjeva, ako ispunjava uvjete, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, na period od pet godina koje se može obnoviti.

Člankom 16. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje određeno je da se za izdavanje rješenja o odobrenju podnosi zahtjev u pisanoj formi Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Člankom 17a. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Europske unije.

Člankom 24. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje određena su pravila za označavanje genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Člankom 51., 52. i 54. Zakona o genetski modificiranim organizmima određena je sljedivost, označavanje kao i rukovanje, prijevoz i pakiranje genetski modificiranih organizama kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

Člankom 28. Zakona o hrani kao i člankom 51. stavak (5) Zakona o genetski modificiranim organizmima određeni su zahtjevi koji se odnose na sljedivost hrane, jasno su propisani sustavi evidencije za subjekte u poslovanju s hranom i dostavljanje istih nadležnom tijelu.

Člankom 48. Zakona o genetski modificiranim organizmima određeno je da odobrenje za stavljanje na tržište GMO-a i proizvoda sadrži između ostalog i uvjete za stavljanje na tržište, obvezu kontroliranja uzoraka i dostavljanja rezultata nadležnom tijelu na njegov zahtjev kao i druge uvjete koje je dužna ispunjavati osoba koja proizvod stavlja na tržište ili ga koristi.

Člankom 20. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje određeno je da subjekti u poslovanju s hranom nakon izdavanja rješenja o odobrenju moraju ispuniti sve uvjete i ograničenja koja su u rješenju o odobrenju navedena i trebaju isključivo osigurati da se samo odobrena GM hrana za životinje stavlja na tržište.

U skladu s navedenim, podnositelju zahtjeva dana je obveza da dostavlja Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, podatke navedene u točki 10. dispozitiva rješenja za svaka tri mjeseca za svaku pošiljku. Podnositelj zahtjeva je u obvezi dostavljati tražene podatke zbog praćenja pravilne primjene ovog rješenja, a u slučaju nedostavljanja istih, na način i u roku kako je navedeno u točki 10. ovog dispozitiva, ovo rješenje će se staviti van snage.

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine je nakon ispoštovane procedure, a na temelju stanja u predmetu i mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama navedenog Pravilnika, u skladu s člankom 195. stavak (5) Zakona o upravnom postupku, odlučila kao u dispozitivu ovog rješenja.

Naknada za Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena je u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje Rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist proračuna Bosne i Hercegovine.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog rješenja.

Broj UP-1-50-4-23-3/26 Ravnatelj

7. travnja 2026. godine Dr. sc. **Sanin Tanković**